

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-49/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-720/2023.)

Érintett szerv:

Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

(*Sz. F. r. szds.*, *sz. F. r. szds.* sz. alatti lakos) panaszában sérelmezte, hogy 2023. december 17-én hiába próbált feljelentést tenni egy közlekedési konfliktus tárgyában a Rendőrkapitányságon. Sérelmezte továbbá, hogy amikor kifejezte elégedetlenségét, vele „erőszakos stílusban”, fenyegető hangnemben kommunikáltak.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszasságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk szerint az alábbi tényállás állapítható meg.

1. A taxis vállalkozóként dolgozó panaszos 2023. december 17-én a céllal kereste fel a Rendőrkapitányságot, hogy bejelentést tegyen egy személlyel szemben, aki véleménye szerint a személyi szabadságában korlátozta, illetve fenyegető módon lépett fel vele szemben.

A Rendőrkapitányságon a panaszost *Sz. F. r. szds.* hallgatta meg. A panaszos beszámolt arról, hogy közlekedés közben konfliktusba keveredett egy személlyel, aki feltartóztatta és fenyegető módon kommunikált vele. *Sz. F. r. szds.* ekkor úgy értékelte, hogy a panaszos beszámolója bűncselekmény vagy szabálysértés gyanúját nem veti fel. Ezt közölte a panaszossal is, aki – az adatszolgáltatás szerint – erre úgy reagált, hogy impotensnek nevezte a rendőrséget, ahol addig nem csinálnak semmit, amíg ténylegesen baj nem történik, miközben őt akár meg is támadhatták volna. A panaszos maga is elismerte, hogy impotensnek minősítette a rendőrséget, ám ezt – a panasz szerint – kijelentésnek és nem sértésnek szánta. *Sz. F. r. szds.* jelentésében hozzátette, hogy a panaszos „több negatív kijelentést tett a rendőrségre, emelt hangon beszélt”, továbbá „folyamatosan ócsárolta a rendőrséget”.

Sz. F. r. szds. – jelentése szerint – az észrevételekre reagálva közölte a panaszossal azt is, hogy nem intézkednek csupán a panaszos azon feltételezésére hivatkozva, hogy az érintett személy akár meg is támadhatta volna a panaszost. Hozzátette, hogy „ha feltételezések alapján dolgozna a rendőrség, akkor bárkivel szemben eljárna, ha van bizonyíték, ha nincs, akár vele szemben is”. Ezzel együtt felajánlotta a panaszosnak, hogy jegyzőkönyvben rögzíti a bejelentését, ám a panaszos a lehetőséget megtagadta és távozott: „Ezt követően tájékoztattam arról, miszerint csak bejelentést tudok felvenni tőle esetleges szabálysértés miatt és kértem, hogy fáradjon be az irodába a jegyzőkönyv felvétele érdekében, melyet megtagadott és elindult ki az épületből.”

A Rendőrkapitányság vezetője hozzátette, hogy – formától függetlenül – minden olyan közlést feljelentésnek tekintenek, amely bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára utaló tényállást, illetve adatot tartalmaz. A panaszos beszámolója azonban nem utalt sem bűncselekményre, sem szabálysértésre, így Sz. F. r. szds.-nak intézkedési kötelezettsége nem, csupán felvilágosítási kötelezettsége keletkezett, amelynek eleget tett.

2. A rendőrségi adatszolgáltatás szerint – szemben a panaszos állításával – sem Sz. F. r. szds., sem más rendőr nem viselkedett „udvariatlanul, tisztességtelenül vagy etikátlanul”, a panaszost pedig nem fenyegették előállítással („mivel annak nem volt semmi indoka”), és „az sem hangzott el, hogy több mint kettő óráig fog tartani a bejelentés felvétele, hisz ez az időtartam irreálisan hosszú, ha ezt mondta volna, akkor nem ment volna a Panaszos után az utcára is, hogy jöjjön vissza a bejelentése felvétele végett”.

Az eset kapcsán meghallgatták a Rendőrkapitányság adott időpontban szolgálatban volt azon rendőreit, akik tanúi lehettek az eseményeknek, ám ők egyik fél beszámolóját sem tudták megerősíteni vagy cáfolni. Az esetről készült ugyan kamerafelvétel, ám az hangot nem rögzített, és más olyan körülmény sem látható, amely segítene tisztázni a rendőri hangnem minőségét.

A vizsgálat megállapításai

1. A rendelkezésre álló információk alapján a panaszos nem közölt olyan információt, amely a rendőrség oldalán intézkedési, illetve eljárásindítási kötelezettséget keletkeztetett volna, *így e tekintetben visszásság nem történt.*

2. Nem tisztázható, hogy Sz. F. r. szds. ténylegesen hogyan kezelte a panaszos bejelentési szándékát, és ezzel összefüggésben pontosan milyen tájékoztatást adott a panaszos számára. Amennyiben a rendőrségi adatszolgáltatás megfelel a valóságnak, visszásság nem történt. Nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.*

3. Nem tisztázható továbbá az sem, hogy pontosan mi és milyen módon hangzott el az eset során. Amennyiben Sz. F. r. szds. valóban erőszakos és fenyegető módon kommunikált, sőt adott ponton kiabált, a rendőri hangnem visszás volt. Nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.*

Itt megjegyzendő, hogy a panaszos megélhette fenyegetésként azt, amikor a rendőr – jelentése szerint – a panaszos kérésének abszurdítására próbált rávilágítani, ám ez önmagában nem tekinthető visszásságot eredményező megnyilvánulásnak.

4. Ugyan a tájékoztatási kötelezettség, illetve a rendőrségi hangnem vonatkozásában nem állt módomban állást foglalni, a jövőben visszás helyzetek elkerülése érdekében fontosnak tartom

felhívni a figyelmet a Rendőri Hivatás Etikai Kódexének következő fordulatára: „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását.” Álláspontom szerint e fordulatnak különös jelentősége van. A rendőrnek ugyanis minden esetben oly módon kell eljárnia és kommunikálnia, hogy azzal elkerülje a félreérthető, szükségtelen konfliktus lehetőségét növelő, illetve indulatot keltő helyzeteket.

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos